

sežno okusne. So pa najcenejše te vrste in svetovali bi zlasti učiteljem veronauka, da si jih vsaj na svoje ali cerkvene troške umislijo. Dobé se pri Herderji v Beču.

Učila za nazorni nauk.

Te vrste učil je izišlo užé na stotine, več ali manj dobrih, prav rabljivih, pa zopet slabejših, dragih, pa tudi cenih. V slovenskem jeziku je izišlo dvoje užé potrjenih učil te vrste:

1. **Nazorni nauk v podobah**, 86 barvanih tabel. Po 24. nemškem natisu. Zaloge F. Tempsky v Pragi. Cena 6 gld. 66 kr. Prilepljene table in lakirane ter za obešanje pripravljene stanejo 14 gld. (To je izvrstno učilo te vrste in tudi najboljše razširjeno).

2. **Tomšič J. Nazorni nauk za slovensko mladost**. V Ljubljani pri Giontini-ju. Cena 3 gld. 50 kr.

Z nemškim tekstom:

1. Bilder (16) für den ersten Anschauungsunterricht und zur Grundlage für den naturgeschichtlichen Unterricht. Mnihov. Ekspedicija kr. centralne šolske zaloge. Zaloga pri Alfredu Hölder na Dunaji. Cena 12 gld. 80 kr.

2. Hölzel's Wandbilder für den Anschauungs- und Sprachunterricht. Štiri letni časi. Pri Eduardu Hölzelnu na Dunaji. List stane 2 gld. 50 kr. (To učilo smo si ogledali in moremo ga toplo priporočati zlasti onim šolam, katere morejo potrošiti edino za slike 4 letnih časov 10 gld.) Te vrste slik je več. Tekst k tem slikam je kaj primeren, iz peresa Jordan-a in Eichler-ja.

3. Wilke's Bilder-Tafeln für den Anschauungsunterricht. Braunschweig, F. Wreden. 16 tabel 4 gld. 80 kr.

4. Winkelmann's Bilder für den Anschauungs- und Sprachunterricht. A. Pichler's Witwe & Sohn. 1. Bild: Der Frühling; der Mensch unter den Hausthieren; 2. Bild: Der Wald; 3. Bild: Sommer-Ernte; 4. Bild: Herbst-Ernte; 5. Bild: Winter; 6. Bild: Menschenverkehr; 7. Bild: Garten; 8. Bild: Gebirgslandschaft. Cena neprilepljeni sliki 1 gld. 80 kr.

5. V českem jeziku: Obrazy rostlin k názornému vyučování. 3 serije po 3 liste. Cena listu 1 gld.

Ker mora šola po §. 71 šolskega in učnega reda imeti slike za nazorni nauk, zato toplo priporočamo, da si šole brez tega učila vsaj eno izmed naštetih slik naročé; najboljše je sevéda, da sežejo po slikah s slovenskim imenovanjem. (Dalje prih.)

Opis šolske občine Blagovica

v zemljepisnem, prirodopisnem in zgodovinskem oziru v korist metodiki domovinoslovnega pouka.

Sestavil **Fran Marolt**.

Vladarja Ilirije imenoval je Napoleon svojega najboljšega generala Marmonta. Ta je deželo urno organiziral po francozkem vzgledu, a se vedno oziral na domače užé utrjene šege. Tako imel je tudi mnogo tedanjih „mairov“, slično denašnjim županom.

Piskarjev stari oče bil je francozki „maire“ v Blagovici. Govoril je kaj dobro francozko, zato so ga tudi mnogokrat uporabili tolmačem.

Omenili smo užé, da je bil od l. 1345. stalni kapelan v kapeli graščine Blagoviške. Ta kapela posvečena bila je aposteljema sv. Petru in Pavlu. Od l. 1755. dalje pa je posvečena le sv. Petru.

Sedanja cerkev je bila zidana l. 1750—1755. Pri vhodnih vratih bilo je pred petimi leti videti še letnico 1755, iz katere letnice se sklepa, da je cerkev takrat bila dozidana in blagoslovljena.

Ljudstvo si zidanje cerkve razlaga sè sledečo pravljico:

„Pred davnim časom bile so tù hude povodnji. Zlatenšica in Radomlja ste skoraj vsako leto obe dolini preplavili. Hiše stale so mnogokrat do strehe v vodi. Povodenj je vso setev uničila. Vedno žalostneje postajalo je v dolini. Prebivalci obeh dolin obrnejo se do sv. Janeza s prošnjo: ako jih varuje povodnji, zidali bodo mu kapelico. Pričnó jo zidati, in glejte čudo! Povodnji sedaj ni bilo. Iz hvaležnosti pa so jo zvekšali in dozidali cerkev“.

Do l. 1768. imela je cerkev le en zvon. Tega leta pa je Baltazar Schneider vliil nov zvon. Tehtal je sedem starih centov, stal pa 551 gld. 25 kr.

Leta 1787. je sedanja fara postala samostojna kapelanija.

Lansko leto, v 29. dan rožnika, na praznik sv. Petra in Pavla, obhajala se je prav slovesno stoletnica.

Leta 1825. obiskal je faro škof Anton Alojzij Wolf, in 51 let pozneje postala je kapelanija — župnija.

Ravno nad farno cerkvijo dviga se na Golčaji podružnica sv. Neže.

Cerkvica je stara, neznatna! Zidovje sivo in zastarelo; mrzla severna burja piska prek njenih voglov, ter straši edinega prebivalca tù gori — cerkvenika.

Cerkvica stala je užé v 15. stoletji tù gori! Sledeća ljudska pravljica pa si jo stavi nižje, nad „Krivinov láz“:

„Pred sto in sto leti stala je ta cerkev na senčnem pobočji Golčaja, tako zvanem „Krivinovem laz“ — poleg Žegnanega studenca“. Tedaj ni bilo žive duše tù gori razen kakega pastirja ali lovca. Neko noč pa je skrivna moč to cerkvico prenesla v čudež Blagovičanov na Golčaj“.

Cerkvica bila je s početkom majhna, sv. Neži posvečena kapelica. Pozneje so jo dozidali.

Ker je cerkev le malo dohodkov dajala, menjavali so se vsako leto cerkveniki. Leta 1792. si je cerkvenik še le opomogel, ker je kupil dné 24. listopada od grofa Ksaverija Lichtenberga, posestnika Belneške graščine (Wildeneck), kos zemlje. Zvonik ima dva zvona: malega in velicega. Mali zvon dobila je cerkev l. 1423.

Duhovni oskrbniki bili so sledeči:

1. Prešern Andrej iz Mošenj;
2. Canutel Bartolomej iz Lucinicum pri Gorici;
3. Marchioli Jean B. von Nebula iz Goriškega;
4. Dolják Luka iz Gargare na Goriškem;
5. Poklukar Lovro iz Gorij;
6. Talmajner Valentin iz Kranja;
7. Dórnik Lovro iz Gorij;
8. Globočnik Janez — administrator;
9. Lombergar Josip iz Št. Jurske Gore;
10. Zupančič Janez iz Šmarije;
11. Petrič Blaž iz Spodnje Idrije in
12. Škufca Ludovik iz Ljubljane.

Odlični Blagovičanje.

Neznatna, majhna je šolska občina Blagovica, a vender se je tù zibala zibel odličnim možém.

Seznamimo se napreje z duhovni, ki so se tù rodili, kateri so tù domá!

1. Lavrič Josip, „Glásov“ iz Velikega Jelnika, roj. 4. marca 1803. l., župnik v Zaplani.

2. Florijančič Josip, „Kováčev“ iz Zgornjih Lók, rojen 11. oktobra 1806. l., dekan v Gorenjem Gradu. Umrl je l. 1877.; v oporoki*) spomnil se je i domačih revežev ter jim volil 100 gld.

3. Resnik Josip, „Pécmánov“ iz Gabrja, rojen 5. aprila 1850. l., umrl kot kapelan pri sv. Jakobu v Ljubljani 1885. l.

4. Vidérgar Janez, „Jakčóvcev“ iz Prelesij, rojen 23. maja 1844. l.; sedaj župnikuje v Št. Jurji pod Kumom.

Razven omenjenih duhovnikov omeniti je dalje

5. dr. Pestotnik Janez, doktor medicine in primarij v Ljubljanskej bolnici, rojen „Burjevcév“ na Malem Jelniku 10. maja 1833. l., umrl pred nekoliki leti.

6. dr. Suk Srečko, rojen v Blagoviškej župniji 1845. l., sedaj profesor na Zagrebškem vseučilišči in (bivši) predsednik društva sv. Jeronima.

Učiteljskemu stanu posvetili so se:

7. Javoršek Anton, „Juretov“ iz Urank, rojen l. 1851. Sedaj je nadučitelj v Mengeši.

7. Trávnar Josip, „Jernejcev“ iz Zlatenka, rojen v Kolovratu 1845. l.; učiteljuje na I. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani.

9. Cerar Fran, „Piskárjev“ iz Blagovice, rojen 1. decembra 1845. l.; učiteljeval je v Ljubljani, Kočevji in naposled v rojstnem kraji polnih 18 let, kjer še sedaj biva kot umirovljen učitelj in posestnik.

Vojaškemu stanu posvetil se je

10. Koprivšek Anton, „Urankarjev“, nadporočnik v pokoju, uradniškemu stanu pa

11. Pavlič Fran, „Krivinov“ iz Blagovice, poštni oficijal v Mariboru in

12. Omáhna Anton, „Océpnikov“, iz Prelesja, prometni uradnik v Zagrebu.

IV. Zgodovinski ostanki in spoméniki.

Ako hodiš po stezi nad Piškurjem, katera te vodi mimo Smrekarja čez šumečo Kamrico, proti selu Korpe, došel bodeš po precej strmem pobočji do posestnika Osolnika. Tù góri razprostira se mala raván, pred sáboj na desnej pa vidiš planjavo in skalnati, s temnim smrečjem obrasteni hrib.

Ljudstvo zóve ga „Limberk“**), „Stari Grád“ in kar imen še ima. To je nekdanja „Lilienburg“. Nekdaj bilo je, kakor ljud govori, videti tù góri stara razvalina, zidovje.

Raznesli so je v Podsmrečje, kjer so kamenje uporabili pri zidanji. Še sedaj vidi se rov, kakih 44 m dolg, širok pa 30 m.

Kake četrte ure hodá od šole, na desnej strani Hudega Grabna videti je v planjavi mala, z divjimi skalami obdana raván, koju ljudstvo zóve „Greiben“, „na Grebenu“.

Tudi tukaj morala so pred davnim časom stati poslopja, kajti v obsegu 40 m pozná se še sled, da so hiše stale. Znani raziskovalec prahistoričnih grobov, — Pečnik — meni, da je tù bila gotovo keltska ali rimska naselbina. Vsekakor pa bi bilo umestno, da bi se ta stvar preiskala!

*) Ima jo posestnik Fran Florijančič v Zg. Lókah.

**) „Limberk“ od „Lilienburg“ (Limburg); od tod menda i ime „Limbarška Góra“ (sv. Valentin).
Pis.

Omenjeni je našel na Jerinovi njivi v Blagovici po kratkem iskanji ostanke znanih steklenih in lončenih posód, kakoršne so imeli stari Rimljani v grobéh.

Poleg potočka „za Grobljami“ nad Piskarjevim travnikom je njiva, katerej pravijo „v zidovji“. Res staro zidovje je tù, katero je menda užé za Rimljanov stalo!

Streljaj dalje proti zahodu je drugo zidovje. Tù izkopali so 1852. l. velik, bel, ploščnat kamenj, katerega so v zidanje uporabili. Stari Jerin, prodajalec tega kamenja, ne vé se več spominjati, je li bilo na njem kaj vpisanega, ali ne!

Med vasjo Gabrje in Gorénje stoji „Veliki Hrib“. Ljudstvo pripoveduje: „V starih časih stal je tù gori močan grad viteza — roparja. Pogreznil se je. V njem pa spí zakleti vitez — ropar pri mizi polni cekinov. Kdor ta zaklád najde, rešil bode ob jednom i viteza. Ta pa mu bode dal še enkrat toliko cekinov“.

V Piskarjevi hiši brala se je pred letom na vhodnih vratih v žitnico letnica 1585. Tedaj 300 let stara hiša! Ljudje pripovedujejo, da je ta hiša najstareja. Bila je ob jednom gostilna. Denašnje „cesarske ceste“ takrat še ni bilo. Od Podsmrečja do Blagovice vodila je le ozka steza. Tam, kjer sedaj stoji Piskarjev málin, obrnila se je cesta na levo ter vodila čez Piskarjev travnik mimo Piskarja v Blagovico. Še sedaj pozná se globoko v travniku sled ceste. (Dalje prih.)

Še kaj iz deželnega zbora.

Kako se je prošnja pedagoškega društva zastran preuredbe nekaterih določeb v deželnih šolskih zakonih rešila v dežel. zboru VIII. seji, v 22. dan dec. 1887. l. Poročevalec upravnega odseka g. baron Taufferer. (Po stenografičnih zapisnikih.)

Kot poročevalcu upravnega odseka mi je poročati o peticiji pedagog. društva na Krškem za preuredbo nekaterih določeb dežel. šol. zakonov. En del te peticije je bil danes (glej dotično poročilo v „Učit. Tovarišu“ štev. 3 t. l.) po poročevalcu finančnega odseka rešen. Preostaja mi samo še, one točke dotične prošnje rešiti, ki niso finančne vsebine. Pedagog. društvo prosi visoki dež. zbor več reči in sicer najprvo to, da bi se §. 29. dež. zakona izpremenil tako, da bi pri oddaji učiteljskih služeb predlog stavili c. kr. šolski svéti, imenovanje pa bi pristajalo c. kr. okrajnim šol. svétom, deželni šolski svét pa naj bi imenovanje samo potrdil. Po dosedanji zakoniti navadi krajni šolski svéti predlagajo prošnje c. kr. okraj. šol. svétu, ta sestavi potem tabelo kompetentov, ter jo izročí c. kr. dež. šol. svétu, kateremu pristaja pravica imenovanja. Po pedagoškem društvu v Krškem zaželjeno preuredbo upravni odsek ni našel praktično. Pravica nameščenja mora biti pridržana c. kr. dež. šol. svétu, ker je v to najboljše poklican in v položaji, delovanje učiteljev po deželi spoznavati, a okrajni šol. svét more samo o delavnosti učiteljev lastnega okraja razsojevati. Upravnemu odseku torej ni mogoče, ta petít priporočati visoki zbornici, da ga vzprejme.

Dalje se prosi, naj bi se izpremenila §§. 38 in 39 dež. zakona z dné 9. marca 1879. l., po katerih se učiteljske plače razdeljujejo v 4 razrede. Prošnja se s tem podpira, da pripada vsem učiteljem jednaka naloga, torej naj bi se ustanovil posebni status, kakoršen je za uradnike, tako da bi se plača ravnala po službenih letih. Proseče društvo misli, da bi se s tem v okom prišlo neprestani izpremenjavi učiteljskih služeb. Upravni odsek pa se mora izreči tudi proti tej nasvetovani izpremembi. Po §§. 38. in 39. zakona z dné 9. marcija 1879. l. so razdeljene plače v štiri kategorije. Odmerjenje plač

Omenjeni je našel na Jerinovi njivi v Blagovici po kratkem iskanji ostanke znanih steklenih in lončenih posód, kakoršne so imeli stari Rimljani v grobéh.

Poleg potočka „za Grobljami“ nad Piskarjevim travnikom je njiva, katerej pravijo „v zidovji“. Res staro zidovje je tù, katero je menda užé za Rimljanov stalo!

Streljaj dalje proti zahodu je drugo zidovje. Tù izkopali so 1852. l. velik, bel, ploščnat kamenj, katerega so v zidanje uporabili. Stari Jerin, prodajalec tega kamenja, ne vé se več spominjati, je li bilo na njem kaj vpisanega, ali ne!

Med vasjo Gabrje in Gorénje stoji „Veliki Hrib“. Ljudstvo pripoveduje: „V starih časih stal je tù gori močan grad viteza — roparja. Pogreznil se je. V njem pa spí zakleti vitez — ropar pri mizi polni cekinov. Kdor ta zaklád najde, rešil bode ob jednom i viteza. Ta pa mu bode dal še enkrat toliko cekinov“.

V Piskarjevi hiši brala se je pred letom na vhodnih vratih v žitnico letnica 1585. Tedaj 300 let stara hiša! Ljudje pripovedujejo, da je ta hiša najstareja. Bila je ob jednom gostilna. Denašnje „cesarske ceste“ takrat še ni bilo. Od Podsmrečja do Blagovice vodila je le ozka steza. Tam, kjer sedaj stoji Piskarjev málin, obrnila se je cesta na levo ter vodila čez Piskarjev travnik mimo Piskarja v Blagovico. Še sedaj pozná se globoko v travniku sled ceste. (Dalje prih.)

Še kaj iz deželnega zbora.

Kako se je prošnja pedagoškega društva zastran preuredbe nekaterih določeb v deželnih šolskih zakonih rešila v dežel. zboru VIII. seji, v 22. dan dec. 1887. l. Poročevalec upravnega odseka g. baron Taufferer. (Po stenografičnih zapisnikih.)

Kot poročevalcu upravnega odseka mi je poročati o peticiji pedagog. društva na Krškem za preuredbo nekaterih določeb dežel. šol. zakonov. En del te peticije je bil danes (glej dotično poročilo v „Učit. Tovarišu“ št. 3 t. l.) po poročevalcu finančnega odseka rešen. Preostaja mi samo še, one točke dotične prošnje rešiti, ki niso finančne vsebine. Pedagog. društvo prosi visoki dež. zbor več reči in sicer najprvo to, da bi se §. 29. dež. zakona izpremenil tako, da bi pri oddaji učiteljskih služeb predlog stavili c. kr. šolski svéti, imenovanje pa bi pristajalo c. kr. okrajnim šol. svétom, deželni šolski svét pa naj bi imenovanje samo potrdil. Po dosedanji zakoniti navadi krajni šolski svéti predlagajo prošnje c. kr. okraj. šol. svétu, ta sestavi potem tabelo kompetentov, ter jo izročí c. kr. dež. šol. svétu, kateremu pristaja pravica imenovanja. Po pedagoškem društvu v Krškem zaželjeno preuredbo upravni odsek ni našel praktično. Pravica nameščenja mora biti pridržana c. kr. dež. šol. svétu, ker je v to najboljše poklican in v položaji, delovanje učiteljev po deželi spoznavati, a okrajni šol. svét more samo o delavnosti učiteljev lastnega okraja razsojevati. Upravnemu odseku torej ni mogoče, ta petít priporočati visoki zbornici, da ga vzprejme.

Dalje se prosi, naj bi se izpremenila §§. 38 in 39 dež. zakona z dné 9. marca 1879. l., po katerih se učiteljske plače razdeljujejo v 4 razrede. Prošnja se s tem podpira, da pripada vsem učiteljem jednaka naloga, torej naj bi se ustanovil posebni status, kakoršen je za uradnike, tako da bi se plača ravnala po službenih letih. Proseče društvo misli, da bi se s tem v okom prišlo neprestani izpremenjavi učiteljskih služeb. Upravni odsek pa se mora izreči tudi proti tej nasvetovani izpremembi. Po §§. 38. in 39. zakona z dné 9. marcija 1879. l. so razdeljene plače v štiri kategorije. Odmerjenje plač

se ne vrši po službeni starosti, temveč se ravná po številu učencev in po krajevnih razmerah. So namreč obrtnijski kraji, kjer je življenje mnogo dražje, nego drugod. Na pr. v Zagorji, Litiji morajo plače višje biti, kakor tudi v drugih krajih, ki so visoko v gorah, kjer pridobitev za življenje neobhodno potrebnih sredstev zaradi večje oddaljenosti od taciñ krajev, kjer jih je moč kupovati, učitelju velike troške provzročuje. Na vse to se je ozirati pri razvrstitvi učiteljskih plač, in nikakor ne gre, da bi učitelj z majhnim številom učencev v ugodno situiranem kraju, ravno toliko plače imel, kakor učitelj, ki je v tem oziru na slabejem.

Dalje predlaga Krško ped. društvo izpremembo §. 4., zakona z dné 5. febr. 1870. leta, dež. zakonika št. 11, tako, da bi odslej vsak vodja ljudske šole kot nje zastopnik imel sedež v kraj. šol. svétu z vsemi pravicami družih članov te korporacije in sicer tudi v krajih, kjer se nahaja meščanska šola. Tudi zastran te prošnje mora upravni odsek nasvetovati, da se odkloni, kajti užé sedaj je v krajnih šolskih svétih, v katerih področje spada več šol, oni učitelj zastopnik šole, ki je vodja najvažnejši in najveljavnejši šoli. Tako je učiteljstvo v krajnem šolskem svétu zadostno zastopano, in tudi voditelji drugih šol, ki spadajo v okrožje kraj. šolskega svéta, so opravičeni, udeleževati se obravnáv zadevajočih se njihovega zavoda in staviti svoje nasvete krajnemu šolskemu svétu; samo odločilnega glasu nimajo.

Ako bi se v smislu prošnje vsem voditeljem onih šol, ki spadajo v okrožje jednega krajnega šolskega svéta, podelila pravica zastopanja v krajnem šolskem svétu z odločujočim glasom, nastopil bi konečno slučaj, da bi zastopniki učiteljstva zadobili v krajnem šolskem svétu večino proti zastopnikom voljenim po občini, kar nikakor ne gre.

Da bi samo zaradi edine meščanske šole, katero ima deželna, predrugačil se zakon, samo zavoljo tega, da bi se tudi vodji meščanske šole zagotovilo zastopstvo v krajnem šolskem svétu, to je vendar nekoliko prehudo domnevanje.

Dalje se prošnja imenovanega društva nanaša na deželni zakon z dné 29. aprila 1873. l., (deželni zakonik št. 21) in meri na to, da bi se §. 13. tega zakona razširil z določbo, vsled katere bi morala vsaka ljudska šola imeti primerno velik šolski vrt, kajti po §. 2. oddelek 2. izvršilne naredbe z dné 19. julija 1875. l., št. 2868, dež. zakonik št. 22. ustanoviti je šolski vrt le v onih krajih, kjer so razmere za to ugodne. Dasiravno je moral upravni odsek pripoznati potrebnost šolskega vrta pri vsaki učilnici, vendar se ni mogel ubraniti pomisleku, da so klimatične razmere nekaterrega kraja take, ki napravo šolskega vrta silno otežujejo ali celó onemogočijo. Iz tega vzroka misli upravni odsek, da mora tudi odklonitev tega petita nasvetovati.

Ob jednem pa upravni odsek izreka nado, da bode visoka vlada, kakor je to storila v zadnjih letih, tudi v prihodnje svojo pozornost obračala v to, da bode potom c. kr. okrajnih šolskih svétov delovala na naraščaj šolskih vrtov v deželi. Visoka deželna vlada je prav pogostoma krajne šolske svéte nagovarjala zbog naprave šolskih vrtov in tem naročilom so ravno zadnja leta kraj. šol. svéti v obilni meri zadostili, tako da so se te razmere v deželi bistveno na bolje obrnile.*) Pri tem je odsek tudi izrekel upanje, visoka vlada bode še nadalje svojo skrb obračala na to, da se bodo gojenci tukajšnjega učiteljišča kakor do sedaj tudi bodoče vrlo in temeljito izobraževali v sadjarstvu.

Konečno prosi pedag. društvo na Krškem, naj bi se §. 35. dež. zakona z dné 29. aprila 1873. l., dež. zakonik št. 22. predrugačil. — Pripomniti mi je, da je v prošnji nasvetovana preuredba §. 30. istega zakona užé po g. poročevalcu finančnega odseka bila rešena. — §. 35. naj bi se predrugačil tako, da bi se k §. 3. zakona z dné 28. dec.

*) Prihodnjíč objavimo pregled šolskih vrtov in stanja sadjarstva pri ljudskih šolah na Kranjskem.
Pis.

1884. l., dež. zakonik št. 1, sklenil dostavek, vsled katerega bi učitelji dobili pravico rabiti dotični šolski vrt za se, in da bi se jim v plačo ne všteval čisti katastralni dohodek, kakor to določuje §. 27. istega zakona. V tej točki se prositelji motijo, kajti po §. 27. vštevajo se samo oni dohodki v učiteljevo plačo, ki jih imajo od travnikov, njiv in gozdov in ki ne spadajo k šolskemu vrtu; to so samo ona zemljišča, katera so mu v porabo razun šolskega vrta odločena. Dohodek šolskega vrta pa se nikjer ne všteva v učiteljsko plačo.

Ker se torej prositelji vsekako o tem očitvidno motijo, nasvetuje upravni odsek, da se tudi ta prošnja odbije.

Dovoljujem si torej imenom upravnega odseka nasvetovati:

Visoka zbornica naj sklene:

Prošnja pedagog. društva na Krškem za preuredbo §§. 29., 38., in 39. zakona z dné 9. marca 1879. l., dež. zakonik št. 13.; §. 4. zakona z dné 25. febr. 1870. l., dež. zakonik št. 11.; §. 13. zakona z dné 29. aprila 1873. l., dež. zakonik št. 22. in §. 3. zakona z dné 28. dec. 1884. l., dež. zakonik št. 1, 1885. l. **se odbije.** (Obveljá).

Književnost.

— **Angeljček**, otrokom učitelj in prijatelj. Izdal Anton Kržič. IV. zvezek. V Ljubljani, 1888. Samozaložba. Tiskala Katoliška Tiskarna. Priljubljeni „Angeljček“ ima v tem zvezku na 48 stranéh polno torbo prav koristnega in vedrilnega blagá, in je zopet dobro došel, posebno tudi pridnim učencem za pirhe ali tudi kot darilo in spominček prvega sv. obhajila. Stane samo 12 kr.

Stritarjevih zbranih spisov izšel je užé 39., 40. in 41. snopič.

Dopisi.

Iz Istre. Imenovanje. Šolskimi nadzorniki v Istri so imenovani: Za slovanske ljudske šole v Koprskem okraji g. dr. Fran Kos, profesor v Gorici; za italijanske ljudske šole Fran Orbanich; za Volovsko nadučitelj Fran Uršič; za Lesinjski okraj Pavl Skopinič, učitelj na vadnici v Kopru; za okraj Puljski Štefan Kriznič, glavni učitelj na učilišči v Kopru; za okraj Pazinski Ivan Kos, profesor na gimnaziji v Pazinu; za Poreč kanonik Pesante, za Rovinj nadučitelj Predemo.

Iz Postojinskega okraja. Učitelji Postojinskega okraja ustanovili smo si 3. t. dné m. v spomin štiridesetletnega vladanja našega presvetlega cesarja »učiteljsko društvo za Postojinski šolski okraj«.

Namen društvu je: vzajemno, vsestransko, pedagogično in didaktično izobraževanje učiteljev in učiteljic v korist ljudske šoli in vzgoji mladine; potezanje za blaginjo učiteljev in učiteljic; vaje in produkcije v petji in godbi; razširjevanje sadjarstva v Postojinskem okraji; postavljanje umrlim učiteljem nagrobne spominke, v kolikor bodo dopuščale društvene finance.

Sredstva tej nameri so sledeča: Večkratno zborovanje društvenikov, pri kojem se predavajo pedagogične in sploh v delokrog učiteljskega stanu spadajoče znanstvene reči; spisevanje primernih spisov (govorov) in objavljenje taistih v posebnem glasilu »Letopis«, kateri se brezplačno razdeli med društvenike; peticije in resolucije na dotične oblasti, društva in skupščine; nabiranje in pripravlanje učnih pripomočkov in izobraževalnih sredstev; iz petih udov za eno leto voljeni odsek ocenjuje in skupščini poroča o na novo izišlih v pedagogično in kmetijsko stroko spadajočih knjigah; predavanje v sadjarstvo in drugo v kmetijstvo spadajočih znanstvenih reči; (ti shodi so pristopni tudi drugemu občinstvu); javne razstave učnih pripomočkov, dobrih knjig, raznega orodja in pridelkov šolskih vrtov; občevanje z drugimi društvi; pobiranje rednih in izrednih doneskov.